

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 25 kr.

A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A székely leányok.

(—n.) Egy egész irodalom burjánzott fel a székelylányok érdekében, röpiratok s napilapok hasábszámra írnak erről, mint valami éhínségről, szinte országos érdekű lett ez a kérdés a sok dobverés mellett s azt kiabálják a világba, hogy mindez a székelynép javára történik.

Megkezdődött a székely leányoknak a széles haza minden tájába való széthordozása, megkezdődött ezzel a székely nép érdekében folytatott munka, a mely után sirva fog a székely nézni. A míg papiron beszélgettek, mosolyogtunk reá, mert hát nincs olyan nyomoruság, a milyenről beszélnek s eddig jól voltunk a szűk bércek között, míg László Gyula kamarai másodtitkár kicsinynek találta kedves, szép földünk s kivezette innen a a székelyleányokat a nagyvilágba. Mi lesz az eredmény? A tönkremenés és elzűllés.

Megengedem, hogy jóindulat vezeti László titkárt, de hogy a mit tesz, az fajunk ellen elkövetett sérelem, azt is állítom. A mily arányba kiviszi innen a tiszta székely elemet, olyan arányba fogyunk, gyengülünk és mégis, megmarad az a rész, amely Oláhországról tud egy búvájos mesét és átszökik a határon. A székely földéről való kivándorlást s idegen elemek becsődülését László titkár nem hogy megakadályozná, hanem elősegíti s az oláhok terjeszkedésének ezzel tért nyit.

A munkaerőt elvonja a földtől s a székely leányokba idegen föld után való vágyódást nö-

veli s azok elvándorolnak innen szerteszt, hogy elzűlljenek, mert a mi földünkön biztosan járnak s ha elbotlik is, székely ember teszi feleségévé, ha bünbe esett vele, de oda künn hitvány aszfaltbetyárok hálóiba kerülnek s megmészédül tudatlan feje a káprázatos város zajától. Elbukik, erkölcsileg tönkremegy. Majd visszajönnek ide nagy sápadtan, betegen vagy kifestett arczczal, selyem viganóban. Akkor sirhat a szegény székely.

Felhívom a törvényhatóságok figyelmét, hogy hatáskörökben vessenek véget e mozgalomnak, mert ez fajunk romlásához vezet. Miért? A legelső lépés impresszióit mondom el.

Mult hó 29-én egy csomó székely leány érkezett a fővárosba. Nem várta őket senki, a sok sápadt arcz közül az ök egészséges színök élénken kiemelkedett, kis balyu volt mindenkinek a mindene. A délutáni órákban egy estilap utján elterjedt a hír, hogy székely leányok érkeznek a vonattal s a kerepesi-uton csak úgy hömpölygött a sok lipótvárosi aszfaltbetyár, szemeiket hunyorgatták s válogattak közülök, megjegyzéseket tettek reájok, mindezt láttam és sirt bennem a lélek, hogy ennyi egészséges, viruló székely leányt látok vesztükbe rohanni, mert becsülettel innen egy se fog elmenni; ezek az urfík, meg Ösbudavár gondoskodni fog, mikor visszatérnek, selyembe jöjjenek elének, erkölcsileg elzűllve.

Szerettem volna odamondani nekik, hogy forduljanak meg és menjenek vissza innen, ebből az ő reájok nézve ujkori Babilonból, becsü-

lettel nyomorogni, minthogy később itt romoljanak becsstellenül.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának nincs szava? Hiszen azért van, hogy székely ipart teremtsen és pártolja, s mit látunk? hogy gyárainkat egymásután zárják be, ezer és ezer család marad kenyér nélkül és e helyett minden második ház egy jól jövedelmező pálinkafőző lesz. A romlás szédületes utján vagyunk, fel kell ébredni egyszer, a míg nem késő. Székely ipart kell teremteni s nem kihordani innen a székely leányt, hiszen Budapestet elárasztják a kereszturvidéki cigányok és árulnak király-utczából összevásárolt rongyot, mint székely ipart, ezzel is bénítva iparunk.

A felsőmagyarországi tőtleányokat senki se akarja úgy segíteni fel, hogy széthordják, pedig ott éhínség is nyomorgatja őket, míg itt a legutolsó székelynek is kijut a kenyér. Ipart teremtsünk, nem pedig tért nyissunk az oláhok terjedésének. Határszéli bástyái vagyunk hazánknak s elhordjuk a székely leányokat, gyengítjük a támaszt, mert azok tönkremennek, elzűllenek és a helyett, hogy itt e földön anyává lenne, szaporitva úgy is meggyengült fajunk, a tiszta székely fajt. Áldásos lesz, hogy minél előbb teljes erőnkől vágjuk utját a kivándorlásnak, akár Oláhország- akár másfelé. Itt élünk ezer év óta, miért kell a második ezeret azzal kezdeni, hogy innen elhordják legfőbb erősségeink. Szeressük jobban a kérges kezű székelyt, hallgassuk meg baját, segítsünk rajta teljes erőnkől, ez nem csak jótett lesz, hanem kötelesség is.

Eberek a hegytetőn.*

— Irta: *Herczeg Ferencz.* —

Emberi hang hallatszott a hegytetőn, a hol az elhagyottság csendjét csak a sziklák közt tévelygő szél süvöltése és a ragadó madarak káromgása szokta zavarni.

Ádám és a felesége ott jártak a hegycsucs pusztá, lepörzsölt gyöpén, a törpe fenyőbokrok és fehér szikladarabok közt, melyek úgy heverésztek szanaszét, mint egy özönvíz előtti állat korhadó csontjai. Ádám azután fölmaszott az egyik meszes kőszálla, a legmagasabbikra, a mely messzire fölnyult a levegőbe, mint a vízben fuldokló ember keze. Fölötte semmi sincs, alatta, a tizezer lábnyi, hajmeresztő mélységben, mohlepte vakanturásokként simulnak az erdős halmok a hegyóriás lábához. A halmok közt van egy tenyérnyi világos folt: a fürdő parkja, hol mikroszkopikus tarka pettyek, piros és fehér napernyős infuzióriák végzik a déli sétájukat. A vékonyan csillogó vízfonal szélén pedig egy kis fekete téreg tolja magát előre, fehér füstöt eregetve: a déli gyorsvonal, a mely a szemhatáron ezüstködbe borult oceánként elterülő rónaság felé halad.

Ádám lefeküdt s vörhenyes gyöpre messzilátóval a kezében. Nem a vidéket, hanem a feleségét nézte, aki lobogó ruhával támaszkodott a hegymászóbotjára. Az asszony arcza sápadt volt; szóvalan megindulással, szinte rémülten nézte a kolosszális térséget, amelyben a lelke eltévedt, mint a madár, a melyet a vihar elsodor a nyílt tengerre.

Az asszony kívánságára jöttek föl ide. Korai szürkületkor indultak, végimentek a fürdőhelyet

* Szerzőnek „Az első fecske” czimvel most megjelent könyvéből.

ővező parkon, napfölkeltkor pedig betértek a szűzies, baltát nem látott őserdőbe, hol a bükkfák lombja a szélben zizegő, titokzatos kupolát vont a kidőlt faóriások horhadó törzse felé. Aztán végtelen, fehér kőomlásokon haladtak végig, majd egy kiszáradt patak sziklás medrében folytatták utjukat. Minden kanyarultnál azt hitték, hogy már elérték a hegy legtetejét, a tetőre érve pedig újabb lejtőt láttak maguk előtt, elérhetetlennek látszó, ködös magasságban.

Összekapcsolt kezekkel, egymást emelve haladtak fölfelé: elől a férfi, nyomában a társa. Néha megálltak, összenéztek, sápadt mosollyal és lihegve. Ádám hatalmas tüdeje szivta a vadon szabad levegőjét. Valami gyermekes büszkeség töltötte el, hogy kiemelhetette az asszonyt a völgynek párás köréből. Ő nem szerette azt a levegőt odalenn, a fürdői élet idegsorvasztó páráját, hol titokzatos, előtte érthetetlen beszédekkel gyötörték és a hol rejtelmes vágyak idegenítették el tőle az asszonyt.

Most, mikor megfeszített izmokkal és harmonikus összevágó léptekkel törtek a magasba, a hűvös szélben szétfoszlottak sötét tőprengései és hetek után először érezte megint, hogy az asszony mégis csak az övé. Az övé, a vadon fölséges csöndje közepett, az övé itt, hol senki sincs, a ki elragadhatná tőle. A felhőket szántó keselyűk rémült szárnyacsapásokkal menekülnek, az erdei nyulak és őzök gediga hanyathomlok illannak el a bokros lejtőkön, ha közeledik a teremtés legfélelmetesebb ragadozója, az ember. Az ember pedig, gyöngébb társa kezét fogva, kevélyen teszi reá lábát a hegyóriás szűzies nyakára.

Ádám jóideig elgondolkozva nézte a vidéket, aztán egyszerre nem látott semmit. Felhők torlódtak

össze a völgy fölött, aranyos hátú, barna felhősárcányok, melyek lomhán gomolygó csordákban úsztak a levegőben és utjukban elnyelték az erdőket, a fürdőt és a folyót. Az egész mindenség elmerült a ködben, a világból nem maradt meg semmi, csak egy pusztá, vad kis földdarab, a hegy csucsa, amely elhagyottan uszott a szürke semmiségben, mint egy parányi korálsziget a távoli oceánon. Minden elveszett a ködben: a föld, az emberek. És elvesztek azok a titokzatos erdők is, amelyek fölülemelkednek az emberek tömegén és irányítva, parancsolva és zsarnokoskodva belenyulnak az egyesek életébe. A társaság, a szokás, az illem, a divat... Nincs! Nem is volt soha. Csak Ádám álmolta ezeket a zürzavaros ostobaságokat, mikor a mészakőnek támasztva fejét, egy pillanatra lehunyta a szemét.

Csak ök vannak a világon, a két ősember, a szélesvállu, bátorszemű férfi és a délczeg, rejtelmes pillantású asszony. Barnahaju mind a kettő.

Egyszerre valami különös nesz üti meg Ádám fülét; a ködös mélység hangot ad, szabályszerű időközökben csökönnyösen ismétlődő hangot, mintha valami óvatosan közeledő fenevad talpa alatt mállana a kő. A ködfátyol mögött egy óriás körvonalakban szétfolyó, fantasztikus alak bukkan föl. Főlemelt fővel, kétlábán jár: a ragadozók legfélelmetesebbike, az ember.

És a mint ruganyos, erőteljes léptekkel halad föl a lejtőn, egyenesen Ádámnak tartva, aki párja oldalán pihen a sziklák közt: Ádámnak egy különös hallucinációja támad. Ő maga az ősember, saját fájának dédapja: a harcziás, barna barlanglakó. Az ott, aki közeledik, a szöke ellenség, idegen, ravasz nemzetség szülötte. Hetek óta érzi már közellétét. Hetek előtt fölbukkant az erdőben, azóta folyton a

háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelete 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírótság mint tlkvi hatóság.
Székely-Keresztur, 1899. aug. 16.

Veress,
kir. albiró.

Szám 3578—1899.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-udvarhelyi kir. tvszék tlkvi hatósága közhírré teszi, hogy Persián János sz.-udvarhelyi lakos végrehajthatónak, Szabó Póli Zakariás Lajosné hagyatéka és társai végrehajtást szenvedők elleni 84 frt 23 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. tvszék területén lévő kadicfalvi I. rész 18. sz. tjkvben 1/4 részben alperes Szabó Póli Zakariás Lajosné nevére, 1/4 részben társtulajdonos Szabó Gyula, 1/4 rben Szabó Gábor, 1/4 rben Szabó István nevére irt A+ 2743/52. hrsz. erdő 5 frt, a 279. sz. tjkvben A+ 2997. hrsz. közből B. 336. alatt Szabó Póli Zakariás Lajosnéét illető jutalék 6 frt, továbbá a sz.-udvarhelyi 365. sz. tjkvben Szebeni Albertné nevére irt A+ 1302., 1303. hrsz. 98 frt, 2001., 2002. hrsz. 5 frt, 2218., 2219. hrsz. 158 frt, 2223. hrsz. 80 frt, 2386. hrsz. 8 frt, 2851. hrsz. 20 frt, 3203., 3322. hrsz. 10 frt, 3852. hrsz. 10 frt, 2849. hrsz. 8 frt, 1364., 1365. hrsz. 17 frt, 2105. hrsz. 4 frt, 2804. hrsz. 119 frt, 2384/1., 2384/2., 2385/1., 2385/2., 2646. hrsz. 2 frt, 3187., 3188. hrsz. 24 frt, 2503., 2504. hrsz. 7 frt, 2490/1., 2490/2. hrsz. 10 frt, továbbá a sz.-udvarhelyi 269. tlkvi A+ 1571. hrsz. fekvőből felében Szebeni Albertet illető jutalékrész 16 frt kikiáltási árban és pedig az 1899. évi szept. hó 27-én d. e. 9 órakor a sz.-udvarhelyi kir. tvszék tlkvi hivatalánál megtartandó nyilvános árverésen elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék, mint tlkvi hatóság.
Sz.-Udvarhelyt, 1899. június hó 8-án.

Demény,
kir. tvszéki egyes bíró.

Szám 1935—1899.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-kereszturi kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a székelyegyleti első takarékpénztár fiók végrehajthatónak, Szécsi József gagy lakos végrehajtást szenvedő elleni 101 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-kereszturi kir. járásbírótság) területén levő, a gagy 66. sz. tjkvben foglalt 698. hrsz. egész ingatlanra 9 frt, 1099., 1100., 1101. és 1102. hrsz. ingatlanra 4 frt, 230, 231/1., 232. és 233. hrsz. ingatlanra 338 frtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. október hó 31-ik napján délelőtt 9 órakor Gagy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelete 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Székely-Keresztur, 1899. augusztus 15-én.
Kir. járásbírótság mint tlkvi hatóság.

Veress,
kir. albiró.

345—1899. szám.

Udvarhelyvármegye főispánja.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegye törvényhatóságánál a pénztári tisztii állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 18. §-ában előírt minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi szeptember hó 25-ig annyival inkább nyujtsák be, mert a későn érkező, esetleg kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak. — Az állás javadalmazása évi 600 frt fizetés és 160 frt lakbér. — A törvényhatósági bizottsági közgyűlés által megválasztott pénztári tiszt köteles lesz biztosíték fejében 1500 forintot letenni.

Sz.-Udvarhely, 1899. augusztus 30.

Hollaki Arthur s. k., főispán.

Gyertyánffy Gábor könyv-, szép- és papirkereskedésében

— Székely-Udvarhelyen —

a székelyudvarhelyi összes tanintézetek számára előírt legújabb kiadású tankönyvek, rajz- és írószerek, szépírási füzetek stb. raktáron vannak.

Rendes számlaviszonyban állván az összes hazai könyvkiadó-vállalatokkal, a legtöbb magyar könyvkiadás megjelenésekor már raktáromon van.

Bizományosaim vannak Európa főbb könyvpiacain, és így bárhol hirdetett könyveket, folyóiratokat stb. gyorsan, eredeti árban szállítok.

Dús választéku raktáram van kötött vonalzott üzleti könyvekből, levél-, író-, csomagoló- és rajzpapírosakból, rajzeszközökből — a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig, — jegyzetkönyvecskékből stb.

Elsőrangú gyárak és ezekkel tartok fenn évtizedek óta összeköttetést és így a legolcsóbb árakban szolgálhatom ki vevőimet.

Sz. 16407—1899.

Hirdetmény.

A megye legtöbb adófizetőinek, a kir. adóhivatalok által összeállított névjegyzéke f. év szeptember 1—8-ik napjain az első aljegyzői irodán közszemlére lesz kitéve.

Ezen névjegyzék alapján fog a törvényhatósági bizottsági tagok virilis névjegyzéke az 1900-ik évre érvényesen összeállítani.

Felhívom mindazokat, kik a törvényhatósági bizottsági tagok névsorába — adófizetés alapján — felvétetni jogosultaknak hiszik magukat, hogy ezen névjegyzéket a jelzett idő alatt és helyen, a hivatalos órák alatt tekintsék be, s az elleni netaláni sérelmeiket az igazoló választmány tudomására hozzák.

Felhívom továbbá mindazokat, kik az 1886. évi XXI. t.-cz. 26. §. értelmében joggal bírnak arra, hogy fizetett államadójuk kétszeresen számítassék, eziránti igényeiket f. év szeptember 8-áig bezárólag, az igazoló választmányhoz annyival inkább sziveskedjenek bejelenteni, mivel ellenesetben annak érvényesítésétől esznek.

Székely-Udvarhely, 1899. szeptember 1.

Jakab Gyula,
alispán.

Szigeti Samu

bor-, sör-, pálinka- és mindenemü égetett szeszesitalok raktára
SZÉKELY-UDVARHELYTT, Kossuth-utca 24. sz. (Posta közelében).

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy Sz.-Udvarhelyen a Kossuth-utcában
likör-kereskedést

nyitottam, hol mindennemü likörök és szeszesitalokból nagyraktárt tartok. A legjobb minőségü árukat a legmérségeltebb árak mellett, nagyban és kicsinyben szándékozom árusítani, miért is kérem a t. közönséget, bizalmával engem megtisztelni sziveskedjék, és előre biztosítom, miszerint törekvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy a legpontosabb kiszolgálás által megelégedését kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

Szigeti Samu.

Fűtő- és főzőkemenczék nagy raktára.

PAPP-ZAKOR ENDRE

vaskereskedése

Székely-Udvarhelytt

az „Arany kaszához”

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség igen becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett

vaskereskedésemetre.

Mindennemü vajda-hunyadi vasak, legjobb minőségü fűtő- és főző-kemenczék, varrógépek 6 évi jótállásra. Épület- és butorvasalások, szerszámok legjobb minőségben, s nagyon olcsó árban árusítatnak el.

Igen becses pártfogásért esedezve kiváló tisztelettel

Papp-Zakor Endre.

Épület- és butorvasalás nagyraktár!